

Piezīmes un atsaucis vietas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1013
Sugas nosaukums	<i>Vertigo geyeri</i>
Natura 2000 teritorijas kods	LV0524100
Natura 2000 teritorija	Mežole
Eksperte	Digna Pilāte
Darbs pabeigts	12.02.2023.
Vispārējās piezīmes	Dabas liegumā "Mežole" <i>Vertigo geyeri</i> pirmo reizi konstatēts 2015. gadā, kad pētījumā par gliemju sabiedrībām Eiropas purvos V. Horsakova sugu ievāca Baltajā purvā (L. Auniņa, pers. kom.). Dabaas liegumā zināma viena sugas atradne (LKS-92: 618814, 356216). Nav datu par sugas populācijas blīvumu teritorijā, kas attiecināms uz platību. Ir zināms, ka populācijas blīvums novērtēts kā zems (indivīdu skaits <10 ind./m²). Mitrāju suga. Apdzīvo kalcifīlus zāļu purvus, pārejas purvus un mitras pļavas ar augstu, bet stabilu gruntsūdens līmeni. Novērtējot biotopa platības, kurās <i>V. geyeri</i> var būt sastopams, jāņem vērā sugas ekoloģiskās prasības (Cameron et al., 2003).

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	3781440 indivīdi. Datu trūkuma dēļ skaitlis aprēķināts no vidējā populācijas blīvuma vērtējuma Latvijā (14,4 ind./m ²), kas attiecināts uz kopējo sugai piemēroto biotopu platību šajā teritorijā.
Unit_CV	Indivīds
Habitat	Annex I_pieci. Teritorijā zināmā sugas dzīvotne ir ES nozīmes biotops: 7160 <i>Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi</i> . No citiem ES nozīmes biotopiem potenciālās sugas dzīvotnes ir 6410 <i>Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs</i> , 6450 <i>Palieņu zālāji</i> , 7140 <i>Pārejas purvi un slīkšņas</i> un 7220* <i>Avoti, kas izgulsnē avotkalķus</i> .
Annex I	6410, 6450, 7140, 7160, 7220
Annex I_area_USE	6410 – 1,05 ha, 6450 – 4,13 ha, 7140 – 5,06 ha, 7160 – 82,49 ha, 7220 – 0,05 ha saskaņā ar DDPS "Ozols" pieejamo ES nozīmes biotopu kartējumu. Kopā 92,78 ha (informācija skatīta 8.12.2022.). Ņemot vērā sugas sastopamību Latvijā, sugai piemēroti ir vidēji 28,3 % no kopējās sugai atbilstošā biotopa platības – 26,26 ha. Platība aprēķināta, izmantojot 40 transekšu datus. Sugas sastopamība transektē aprēķināta pēc formulas: $F = 100 * b / a$, kur a – paraugu kopskaits vienā transektē, b – paraugu skaits, kuros konstatēta suga. No pieejamajiem datiem var secināt, ka Latvijā suga sastopama nevienmērīgi, kam par iemeslu parasti ir biotopa neviendabīgums un kādas tā daļas neatbilstība sugas ekoloģiskajām prasībām. Šī iemesla dēļ nevar uzskatīt, ka visa biotopa platība atbilst <i>V. geyeri</i> dzīvotnei.
Other_area_USE	Na

OK_DEN

Sugas populācijas blīvumi Latvijā (ind./m²) ir sekojoši:

Teritorijas kods	Natura 2000 teritorijas nosaukums	Faktiski uzskaitītie indivīdi	CV_DEN	Blīvums
LV0531800	Pelcišu purvs	3	3	Zems
LV0531400	Apšuciema zāļu purvs	90	3,3	Zems
LV0200100	Gaujas Nacionālais parks	15	3,9	Zems
LV0200300	Slīteres Nacionālais parks	24	5	Zems
LV0302100	Abavas senleja	17	5	Zems
LV0531700	Platenes purvs	42	5,1	Zems
LV0521800	Ķirbas purvs	103	5,7	Zems
LV0302800	Engures ezers	86	9,7	Zems
LV0526700	Pelēču ezera purvs	12	11	Optimāls
LV0530600	Motrines ezers	15	12,5	Augsts
LV0200200	Ķemeru Nacionālais parks	145	15	Augsts
LV0530400	Ječu purvs	49	19,2	Augsts
LV0523400	Ances purvi un meži	18	30	Augsts
LV0300400	Silene	40	40	Augsts
LV0303000	Numernes valnis	53	44,2	Augsts
LV0507800	Liepājas ezers	81	55	Augsts
LV0831300	Bānūžu Zelta avots	65	65	Augsts
LV0302000	Talsu paguraine	137	137	Augsts
Teritorijas, kurās nav iespējams novērtēt sugas blīvumu				
LV0302200	Salacas ieleja	0	14,4	Balstoties uz pieejamajiem datiem, nav iespējams novērtēt; pieņemts vidējais valstī; optimāls; augsts
LV0505400	Aizdumbles purvs	<10	14,4	Balstoties uz pieejamajiem datiem, nav iespējams novērtēt; pieņemts vidējais valstī; augsts
LV0508000	Rucavas īvju audze	1	14,4	Balstoties uz pieejamajiem datiem, nav iespējams novērtēt; pieņemts vidējais valstī; augsts
LV0521300	Dīļu pļavas	2	14,4	Balstoties uz pieejamajiem datiem, nav iespējams novērtēt; pieņemts vidējais valstī; augsts
LV0524100	Mežole	<10	14,4	Balstoties uz pieejamajiem datiem, nav iespējams novērtēt; pieņemts vidējais valstī; augsts
LV0528000	Rauza	0	14,4	Balstoties uz pieejamajiem datiem, nav iespējams novērtēt; pieņemts vidējais valstī; augsts

	LV0531900	Popes zāļu purvs	Nav datu	14,4	Balstoties uz pieejamajiem datiem, nav iespējams novērtēt; pieņemts vidējais valstī; augsts
	LV0600400	Augšdaugava	30	14,4	Balstoties uz pieejamajiem datiem, nav iespējams novērtēt; pieņemts vidējais valstī; augsts
	LV0600700	Ziemeļgauja	1	14,4	Balstoties uz pieejamajiem datiem, nav iespējams novērtēt; pieņemts vidējais valstī; augsts
	LV0305000	Zvārdes meži	Nav datu	14,4	Balstoties uz pieejamajiem datiem, nav iespējams novērtēt; pieņemts vidējais valstī; augsts
	Teritorijas ar kļūdainu ierakstu; nav pierādījumu par sugas populāciju				
	LV0525600	Zvārde	0	Na	
	LV0530000	Skujaines un Svētaines ieleja	0	Na	
	LV0531100	Baltezera purvs	0	Na	
	LV0536600	Lubāna mitrājs	0	Na	
	Optimālais populācijas blīvums ir eksperta viedoklis, kas izriet no pieejamajiem datiem, sugas sastopamības un ekoloģijas.				
OPT_DEN	Par optimālo populācijas blīvumu pieņemti 11 ind./m², kas ir tuvu vidējam blīvumam valstī. Šis blīvums CO tabulā arī izmantots aizsardzības mērķa (CO) aprēķināšanai. Saskaņā ar pētījumu un monitoringa datiem, Latvijā vidējais sugas blīvums ir 14,4 ind./m² (min 0,7 max 135), kas vērtējams kā augsts, ņemot vērā, ka vairumā gadījumu konstatētais gliemežu blīvums vai daudzums paraugos reti pārsniedz 10 indivīdus. Dati iegūti dažādās vietās Latvijā no 53 transektēm. Indivīdu skaitu populācijā var būtiski ietekmēt klimatiskie apstākļi (piemēram, sniega segas biezums ziemā, ilgstošs sausums un karstums vai ilgstošas lietusgāzes). Labvēlīgos klimatiskajos apstākļos populācija sasniedz maksimumu, gliemežiem savairojoties. Hermafrodīts, iespējama pašapaugļošanās. Vairošanās notiek optimālos mitruma apstākļos. Sezonā izdēj 1 līdz 10 olas. Visvairāk juvenīlu īpatņu populācijā ir septembrī, oktobrī. Dzīves ilgums ir vairāk nekā gads, bet nesasniedz divus gadus (Cameron et al., 2003; Moorkens, Killeen, 2011). Populācijas blīvums atkarīgs arī no dzīvotnes stāvokļa, piemēram, hidroloģiskā režīma stabilitātes, augu sastāva, aizauguma vai apsaimniekošanas intensitātes. Bieži suga biotopā var būt sastopama izkliedēti, mozaīkveidīgi nelielās platībās. Blīvums var būt no dažiem līdz pāris simtiem indivīdus uz 1 m² (Cameron et al., 2003). Lietuvā sugas blīvums ir 4–5 ind./m² (Skujienē, 2021).				
OK_NEW	Na				
AREA_NEW	Na				
IND_INT	Na				
Papildus nosacījumi	Pirms plāno sugai atbilstoša biotopa apsaimniekošanu, vispirms jāpārbauda sugas esamība tajā, izmantojot uz laukuma vienību bāzētu metodi. Apsaimniekošanas pasākumi jāsaskaņo ar ekspertu.				

Cits lauks	Jāturpina sugas izplatības pētījumi visā teritorijā dzīvotnēm atbilstošos biotopos.

Literatūra un informācijas avoti

Cameron R. A. D., Colville B., Falkner G., Holyoak G. A., Hornung E., Killeen I. J., Moorkens E. A., Pokryszko B. M., Proschwitz T. von, Tattersfield P., Valovirta I. 2003. Species accounts for snails of the genus *Vertigo* listed in Annex II of the Habitats Directive. In: Speight M. C. D., Moorkens E. A., Falkner G. (eds.) Proceedings of the Workshop on Conservation Biology of European *Vertigo* Species. *Heldia* 5 (7): 151–170.

Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”, <https://ozols.gov.lv/ozols/> (skatīts 8.12.2022.).

Moorkens E. A., Killeen I. J. 2011. Monitoring and Condition Assessment of Populations of *Vertigo geyeri*, *Vertigo angustior* and *Vertigo moulinsiana* in Ireland. Irish Wildlife Manuals, No. 55. National Parks and Wildlife Service, Department of Arts, Heritage and Gaeltacht, Dublin, Ireland.

Skujienė G. 2021. Keturdantė suktenė *Vertigo geyeri* Lindholm, 1925. In: Rašomavičius V. (red). Red Data Book of Lithuania. Animals, plants, fungi. Vilnius, pp. 76.